

“A Esquerra, hi venia gent a trobar l’independentisme que no trobava a CDC”

Joan Puigcercós (Ripoll, Ripollès, 1966) ha estat escollit cap de llista d'Esquerra per a les eleccions al Parlament, al darrer consell nacional extraordinari de la formació, que es va dur a terme a la vall de Núria. Segons el dirigent republicà, una de les seves prioritats durant la legislatura vinent serà convertir el dret de decidir en l'eix de la política catalana.

—De tota manera, les condicions d'Esquerra d'avui són molt diferents de les del 2003. Hi ha hagut l'escissió de Reagrupament, el desgast, en una part de l'electorat, pel fet de governar amb el PSC, etc. Com us ho fareu, doncs, per mirar de tenir aquesta força que dieu?

—Jo estic convençut que enguany Esquerra Republicana anirà cap amunt. Hem començat a resituar les coses. Estic convençut que amb el lideratge i l'equip nou, podrem resituar el discurs que sempre hem fet. El 2003 vam fer un discurs de canvi polític i social. I penso que una part important d'aquest canvi Esquerra l'ha duta a la pràctica des del govern. Ara, hem d'explicar-ho bé i establir nous horitzons. I per aquí anaven els quatre àmbits de canvi que vaig explicar l'altre dia a Núria. Curiosament, Esquerra, quan es descentra és quan deixa de fer d'Esquerra i fa un discurs simplista. En alguns moments congressuals, la polifonia que hi havia a Esquerra republicana va fer sorgir un discurs simplista, que crec que ens va fer perdre posicions.

—Com resitua aquest discurs?

—Ho vaig dir el cap de setmana que em van nomenar candidat. Cal esforç, que això no serà fàcil. Així ho vaig expressar a la gent. El discurs que la independència és aquí al costat, que no hi haurà problemes per a ser independents —què més voldria!— crec que és un engany a la ciutadania i ajuda poc a crear independentisme.

En segon lloc, vaig remarcar la idea que l'independentisme no pot anar sol, ha d'anar acompanyat de propostes de canvi social. I crec que Esquerra Republicana és l'únic partit capaç de fer-ho. Per això jo estic tranquil i confiat en el fet que Esquerra condicionarà i empenyerà, perquè el factor de canvi, que en aquests moments es va generant en la societat catalana, és important. I no només per als independentistes: gent

EL TEMPS

que no ho era comença a veure que cal fer un pas més.

—Un partit que pretén fer créixer l'independentisme no hauria de saber canalitzar les “polifonies” que comenteu?

—Això que ha passat a l'independentisme és similar a allò que va passar als partits verds, en un moment donat. Tenien el monopoli del discurs ecologista i, sortosament per a ells, aquell discurs es va anar escampant. Doncs, amb l'independentisme, també ha passat una mica. Fins fa poc, Esquerra tenia pràcticament el monopoli de l'independentisme. Avui dia trobem independentistes per tot. Fins i tot hi ha qui des del PSC festeja amb l'independentisme, o proposa de fer un pas endavant. Això no hauria de ser dolent. Tant de bo que d'aquí a un parell d'anys fossin independentistes CiU, PSC i ICV!

—I si la tendència és aquesta, quin espai li quedaria, a Esquerra?

—Doncs el d'un partit independen-

tista i d'esquerres. El nostre problema durant molts anys ha estat que hi havia qui volia que Convergència fos independentista. I com que no ho és, venia a Esquerra Republicana. I molta d'aquesta gent no s'han sentit còmodes amb el discurs nostre més d'esquerres, o amb les aliances que hem fet. Això és de calaix.

—I això explica Reagrupament?

—En part m'imagino que sí. Però jo puc parlar de mi, no dels altres. Hi insisteixo, durant un temps, a Esquerra venia gent a trobar l'independentisme que no trobava a CDC. Convergència continua sense ser un partit independentista i molta d'aquesta gent necessita un referent. I ho hem de respectar, és lògic.

—I com a partit d'esquerres, prioritzeu les aliances d'esquerres.

—No necessàriament. Som una esquerra pròpia, nacional, i de vegades hem vist actituds del PSC o d'Iniciativa que són conservadores. De vegades em

puc sentir, en l'àmbit internacional, més còmode amb alguna de les coses que diu François Bayrou, el líder centrista francès, que, posem pel cas, amb Ségolène Royal. O bé puc estar més d'acord amb coses, en aquests moments, que diu Convergència en política econòmica, que no pas amb el PSOE, que vol apujar impostos.

Per tant, nosaltres som una esquerra pròpia, que vol transformar, però que també és favorable als emprenedors. Som un partit d'esquerra nacional, sense cap subjecció, i sense lligams per a poder formar majories amb qui creguem. I penso que és una opció necessària per al país.

A qui no li agradi, que miri com està Euskadi. El pitjor que pot fer un país, i no em canso de repetir-ho, és fer fronts sense causa. Això li ha passat al PNB. I avui tots els defensors de la llengua, la cultura i la nació basques són a l'oposició. A Catalunya, en canvi, hi ha un pacte d'esquerres, que és veritat que té un president del PSC. Però és veritat també que som a punt de presentar una llei com la del cinema, per exemple, que no té precedents. I això ho fa el govern d'esquerres. Per tant, crec que la nostra proposta ha servit per a centrar un seguit d'elements d'avenç nacional indiscutibles.

—En canvi, una de les crítiques que us fan és que amb el tripartit es retrocedeix nacionalment.

—Qui digui això menteix, i sap que ho fa. Simplement, no es vol reconèixer el mèrit d'Esquerra Republicana de fer que el PSC es cosís a Catalunya i no es fes enrere en un seguit de decisions. Tenim una llei d'educació, amb un títol que blindava el model d'immersió i d'escola catalana, i que obre les portes a fer això mateix a secundària, com ho fa la LEC, i feta per un govern presidit per José Montilla. Això no es va atrevir a fer-ho Jordi Pujol. O una llei com la del cinema, que ara preparem, no la va fer mai CiU. I això també és dret de decidir.

Això ho fem nosaltres, com més coses. I qui digui que això no és construir la nació, em sembla que enganya la població. Fer una llei d'acollida que tingui el català com a referent a l'hora d'incorporar la nova immigració, li sembla poc a algú? Aquestes tres lleis, per exemple, algú em pot dir: “Les

podíeu haver fet amb Convergència.” Potser sí, o no. No ho sé. Però la cosa més important és que ho hem fet amb un partit, el PSC, que durant molts anys va ser refractari a aquesta mena de lleis.

Ja ho vaig dir quan vam pujar tots al Puigmal, l'altre dia. No es tracta que hi arribi un de sol i ràpid, a dalt, i proclamem la independència –ja dic jo que un de sol no la proclamarà–: es tracta que el màxim nombre de gent arribi a dalt, que el màxim nombre de gent sigui independentista. I no crec que l'independentisme hagi reculat.

Evidentment, vull que Esquerra Republicana creixi i sigui el primer partit. Però primer va el país. I primer va una sola comunitat nacional cohesionada.

—Aquesta percepció, per tant, delimita molt els pactes, no?

—No, perquè tot són etapes. De vegades tenim una perspectiva massa a curt termini. Fa 22 anys que treballo per Esquerra Republicana. Vam entrar-hi amb la Crida Nacional, encapçalada per Àngel Colom i Carod-Rovira. Junts amb molts companys, fa temps que treballo per aquest projecte, amb pujades i baixades. A mi això no m'espanta. Sabem que en política no hi ha una línia permanent de creixement. Per tant, allò que importa és la continuïtat del projecte. Volíem crear una opció d'esquerres i independentista. Bé, crec que l'hem creada. I hem aconseguit una altra cosa, l'alternança democràtica al govern de Catalunya. I, amb això, també hem aconseguit d'incorporar a la institució de la Generalitat un partit com el PSC, o també Iniciativa, i conscienciar tothom que tots formem part del mateix país.

Insisteixo en l'exemple del País Basc. Aquí no hi ha hagut cap canvi traumàtic. No és comparable la política que fa el govern de Catalunya amb la del basc, i totes dues tenen un president socialista. Al contrari, anem en sentits divergents. Patxi López va cap a l'espanyolisme, i el PSC, malgrat que a molts no els agradi –a dins de Catalunya i a fora, perquè el sectarisme els venç–, va en un sentit diferent. I això ho ha fet Esquerra Republicana. Aquesta és l'actitud integradora.

Però hi ha un element nou, a més. En aquest país hi ha hagut un canvi colossal, en vuit anys, amb un augment de la

població de més d'1.200.000 persones, provinent de la nova immigració. Això ha implicat un gran esforç en polítiques socials d'aquest govern, i qui no ho vulgui veure és que no vol reconèixer res. I no m'hi trobaran amb aquests, perquè en definitiva, volen mantenir una bandera, però no volen res més, ni avançar, ni convèncer.

Treballo per aconseguir que aquest país sigui independent. Però que ho sigui de debò, no una anècdota virtual a la blogosfera. I per ser-ho de debò necessitem dues coses: el convenciment d'una majoria i que l'altra part no hi sigui contrària, o el mínim possible.

—Tanmateix, l'estratègia que exposeu sempre topa a Madrid, al Congrés, quan el tripartit desapareix, i cada formació va a la seva. Això no dificulta repetir l'acord?

—De les condicions per a formar un nou govern ja en parlarem. Ara, ja ho dic, aquesta en serà una. Crec que el govern de Catalunya, governi qui governi, ha d'actuar com un sol home a Madrid. Aquest és un desgast que hem patit, sí. No és lògic que si el Departament d'Economia i Finances de la Generalitat ha fet un informe negatiu sobre una llei de Madrid, després, els diputats del PSC hi votin a favor al Congrés. Això no té cap lògica i és una deslleialtat cap al govern de Catalunya.

—I finalment, però, després del rebombori, heu acabat actuant a Madrid de la mateixa manera de sempre, amb el peix al cove.

—Malauradament, la fallida de l'Estatut –per això hi vam votar contra– ens ha tornat a dur al lloc de sempre: a haver d'aprofitar la conjuntura política per esgarrapar coses de Madrid. Tal com ha passat amb el model de finançament, en què vam intentar treure'n el màxim. Hi ha qui des de CiU ens ho critica. Home, és que som on som pel pacte Mas-Zapatero, i per les esmenes del PSC en el seu moment. Som aquí per les febleses d'una part de la política catalana, per la feblesa de CiU, PSC i també d'ICV. Per tant, és lògic que hàgim hagut d'acabar tornant a anar a aprofitar la conjuntura.

—Aquest paper que dieu que pot fer Esquerra d'empènyer cap a un canvi a la legislatura vinent, us l'imagineu des del govern estant?

—És evident que Esquerra Republi-

cana pot fer un paper al govern, però també el pot fer des de l'oposició, intentant influir en l'acció del govern. És evident que des del govern es poden fer moltes coses, però, sens dubte, des de l'oposició es pot fer molt. Per exemple, Jordi Portabella ha contribuït molt a fer moure l'Ajuntament de Barcelona des de l'oposició.

—Heu parlat de renovació de llistes amb vista a les eleccions. En què consisteix aquesta renovació, tenint present que la vostra presència a Esquerra no és precisament nova?

—Més que de renovació, parlo de canvi de lideratges. Fa més de vint anys que sóc a la política i penso que això no és cap demèrit. Ara sembla que només val allò que és nou, però de vegades allò que és nou acaba essent fugaç. Tinc una carta llarga de serveis a aquest partit. L'altre dia un militant em deia: “Tu ets dels que has encartellat.” Doncs, sí. Jo he començat fent i vull continuar fent la política des de la base. I sóc el primer cap d'Esquerra que ve de la JERC, el planter de la casa. Amb tota la modèstia, em veig preparat per a assumir aquest repte de lideratge.

Però també tinc molt clar que sóc hereu del llegat del discurs que ha fet i que farà Carod-Rovira. Me'n sento orgullós i comparteixo aquest discurs. Que ningú no esperi un canvi de discurs. No hi serà. Sí que hi pot haver un canvi de formes, de maneres de fer i d'equips.

—I quin espai ocuparà Carod en aquesta Esquerra?

—Ha sortit la qüestió de les llistes, que per a mi és menor. En política no cal ser al Parlament, només. El parlamentarisme és una part de la política. Però pel que fa al discurs, jo assumeixo el cent per cent del discurs de Carod-Rovira, el discurs que ha construït del catalanisme civil, del catalanisme integrador, de l'independentisme no essencialista. Ja veurem quin paper hi fa Esquerra Republicana, si és al govern o a l'oposició. Però, vaja, respecte a això tot és obert.

—No hi ha res decidit, doncs?

—Bé, de moment, queda un any de legislatura, i parlem del vice-president del govern, que té molta feina i moltes responsabilitats.

Enric Rimbau